

Konkurs dla uczniów szkół ponadpodstawowych

OLIMPIADA WIEDZY I WARTOŚCI W SPORCIE

6 edycja: Polski alpinizm i himalaizm

ETAP FINAŁOWY

Test dla nauczyciela

Uczniowie mieli odpowiedzieć na pytania, bądź wykonać polecenie

I. ZAZNACZ JEDNĄ PRAWIDŁOWĄ ODPOWIEŹ

1.	<p>12 września 1924 roku błogostawiony Piotr Jerzy Frassati zdobył szczyt alpejski o nazwie: a) Grivola b) Eiger c) Ortler</p> <p><i>(Życiorys Bł. Piotra Jerzego Frassatiego, Dodatkowa działalność)</i></p>	1
2.	<p>Wiosną 1974 roku Polski Klub Górski zorganizował wyprawę na szczyt Kangbachen. Jaką wysokość posiada wspomniany szczyt? a) 7330 m b) 8156 m c) 7902 m</p> <p><i>(Historia polskiego wspinania. Himalaje cz. I, s. 5, podtytuł: Pierwsza polska wyprawa w Himalaje Nepalu).</i></p>	1
3.	<p>W 1988 roku Krzysztof Wielicki wszedł zimą na szczyt Lhotse. Ponieważ miał uraz kręgosłupa bardzo ciężko znosił schodzenie z tejże góry. Opisując to wydarzenie powiedział: a) Wymyśliłem sobie, że co 20 kroków będę kładł się na stoku i odpoczywał b) Odpoczywałem tylko wtedy kiedy czułem ból w kręgosłupie c) Użyłem tyczek narciarskich żeby odciążyć plecy</p> <p><i>(Największe oszustwo w historii alpinizmu, akapit 4-5)</i></p>	1
4.	<p>Benedykt XVI, mówiąc o górach, uważa że, „dzięki wspaniałym widokom, człowiek niejako spontanicznie spogląda nie tylko na to co zewnętrzne, lecz także: a) w to co ukryte przed ludzkimi oczami” b) w swoje serce” c) na wartości wyższe”</p> <p><i>(Wychowawcza rola sportu w koncepcji Benedykta XVI, s. 73, akapit 2)</i></p>	1

5.	<p>23 czerwca 1986 r., Wanda Rutkiewicz wraz z Liliane Barrard, jako pierwsze kobiety zdobyły szczyt: a) Nanga Parbat b) K2 c) Mount Everest</p> <p><i>(Ośmiotysięcznik, Wikipedia, Pierwsze wejścia kobiet, punkt 2: K2)</i></p>	1
6.	<p>Ile lat miał Artur Hajzer kiedy odbył swoje pierwsze wspinaczki w skałkach? a) 14 b) 13 c) 17</p> <p><i>(Artur Hajzer, 2 akapit)</i></p>	1
7.	<p>Zygmunt Andrzej Heinrich (ur. 21.07.1937r.), polski taternik i alpinista, jeden z najbardziej doświadczonych himalaistów zginął tragicznie w górach. W jaki sposób? a) podczas schodzenia z Mont Blanc b) w obozie pod górą Ngadi Chuli na obrzęk płuc c) w lawinie na stoku Mount Everest</p> <p><i>(Tragicznie zmarli polscy alpinisci, Zygmunt Andrzej Heinrich)</i></p>	1
8.	<p>Na jakie lata przypadają „złote czasy” polskiego himalaizmu? a) lata 70. i 80. b) lata 90. c) lata 2007-2017</p> <p><i>(Polscy himalaiści, „Lodowi Wojownicy”, akapit 3)</i></p>	1
9.	<p>17 lutego 1980 roku dwóch Polaków, jako pierwsi w historii, zdobyło Mount Everest zimą. Jednym z nich był Krzysztof Wielicki. Jak nazywał się drugi? a) Maciej Berbeka b) Ryszard Gajewski c) Leszek Cichy</p> <p><i>(Ośmiotysięcznik, Pierwsze wejścia, 1. Mount Everest)</i></p>	1
10.	<p>W jakim konkursie Andrzej Bargiel został uznany Człowiekiem Roku 2015 ? a) Adventurer b) Discovery c) Travelery</p> <p><i>(Wikipedia, Andrzej Bargiel, Wyróżnienia)</i></p>	1
11.	<p>Który z himalaistów, jako jedyny człowiek na świecie, zdobył dwa ośmiotysięczniki w ciągu jednej zimy? a) Maciej Berbeka b) Krzysztof Wielicki c) Jerzy Kukuczka</p> <p><i>(Himalaizm, Wikipedia, zimowe rekordy)</i></p>	1
12.	<p>Co błogostawiony Piotr Jerzy Frassati zrobił gdy biedak błagający o jałmużnę powiedział mu, że nie pracuje ponieważ nie ma narzędzi, aby ugotować i sprzedać kasztany? a) podziękował za uczciwą odpowiedź i dał mu pieniądze b) kupić wszystko czego było potrzeba do wykonywania pracy i dał mu c) poprosił przyjaciela, żeby zatrudnił go w swoim zakładzie</p> <p><i>(Życiorys błogostawionego Piotra Jerzego Frassatiego, s. 5, historia 3)</i></p>	1

13.	<p>Andrzej Leszek Bargiel jest, między innymi, narciarzem wysokogórskim, czyli:</p> <p>a) skialpinistą b) snowboardzistą c) skeletonistą</p> <p><i>(Andrzej Bargiel, Wikipedia, początek)</i></p>	1
14.	<p>Pierwszą kobietą, która zdobyła szczyt Broad Peak była:</p> <p>a) Halina Krüger-Syrokomska b) Krystyna Palmowska c) Anna Okopińska</p> <p><i>(Ośmiotysięcznik, Zdobywcy wszystkich głównych 8-tysięczników, punkt 12)</i></p>	1
15.	<p>Autor artykułu „Jana Pawła II koncepcja sportu” pisze, że Jan Paweł II wskazał jako pierwszą i podstawową drogę Kościoła:</p> <p>a) ewangelizację świata b) człowieka c) służbę ubogim</p> <p><i>(Jana Pawła II koncepcja sportu, s. 56, góra strony)</i></p>	1
16.	<p>Według Jana Pawła II, przy właściwej organizacji, sport jest:</p> <p>a) niezbędnym elementem fizycznego rozwoju dziecka b) użytecznym treningiem cnoty męstwa c) szkołą przekraczania swoich granic</p> <p><i>(Jana Pawła II koncepcja sportu, s. 58, 2 akapit)</i></p>	1
17.	<p>Jaką nagrodę otrzymał Krzysztof Wielicki w 2019 r. za całokształt osiągnięć górskich?</p> <p>a) Nagrodę Księżnej Asturii b) Członkostwo w The Explorers club c) Złoty Czekan</p> <p><i>(Krzysztof Wielicki, Wikipedia, początek artykułu)</i></p>	1
18.	<p>W którym roku Maciej Berbeka zdobył Mount Everest od strony chińskiej?</p> <p>a) 1993 b) 1987 c) 1999</p> <p><i>(Maciej Berbeka, Wikipedia, życiorys, akapit 4)</i></p>	1
19.	<p>W roku 1979 miało miejsce ważne wydarzenie dla polskiego himalaizmu. Polska ekspedycja zdobyła szczyt Rakaposhi w Pakistanie w łańcuchu Karakorum. Dlaczego to wydarzenie było ważne?</p> <p>a) szczyt został zdobyty zimą b) pierwszy raz szczyt zdobyły kobiety c) grupa pokonała potężne przeciwności pogodowe</p> <p><i>(Największe osiągnięcie polskiego himalaizmu, #3)</i></p>	1
20.	<p>Autor artykułu <i>Franciszka wizja sportu jako szkoły doskonalenia człowieka</i>, pisze co według papieża Franciszka wspólnota kościelna dostrzega w sporcie. Wybierz prawidłową odpowiedź.</p> <p>a) ważne narzędzie integralnego wzrostu osoby ludzkiej b) sposób oderwania młodzieży od świata wirtualnego c) właściwe miejsce walki o zdrowie fizyczne, szczególnie walki z otyłością</p> <p><i>(Franciszka wizja sportu jako szkoły doskonalenia człowieka, s. 75)</i></p>	1

21.	<p>Jaka była przyczyna śmierci Jerzego Kukuczki? a) ześlizgnięcie się z lodowca b) upadek z wysokości po pęknięciu liny c) lawina spowodowana zamiecią i wichurą</p> <p><i>(Jerzy Kukuczka, Wikipedia, info po prawej stronie – strona pierwsza)</i></p>	1
22.	<p>Od imienia którego świętego pochodzi nazwa rasy psów bernardynów? a) Bernarda z Clairvaux b) Bernarda z Menthon c) Bernarda ze Sieny</p> <p><i>(Dzień św. Bernarda z Menton, patrona alpinistów, akapit 1)</i></p>	1
23.	<p>W artykule Janusza Majera <i>Południowa ściana Lhotse</i> autor pisze, że ściana ta posiada stawę ze względu na urwisko, którego nastromienie jest niespotykane w Himalajach. Jakiej wysokości jest to urwisko? a) ok. 3000 metrów b) ok. 2500 metrów c) ok. 4750 metrów</p> <p><i>(Taternik, Janusz Majer, Południowa ściana Lhotse, początek artykułu)</i></p>	1
24.	<p>Włoski wspinacz, alpinista i himalaista Simone Moro wypowiedział kiedyś bardzo ciekawe zdanie o tym w jaki sposób człowiek może poznać siebie. Z podanych odpowiedzi wybierz prawidłowe zakończenie tego zdania: <i>Czasami żeby nauczyć się siebie, musisz być daleko od miejsca...</i> a) zwanego domem b) w którym czujesz się bezpieczny c) które powstrzymuje cię od powzięcia ryzyka</p> <p><i>(Polscy himalaiści, „Lodowi wojownicy”..., akapit 7)</i></p>	1
25.	<p>W artykule „O górach” pani Agata Combik opisuje, w jaki sposób w Biblii góry wplecione są w historię przyjaźni człowieka z Bogiem. Wymienia także kilka gór związanych z wydarzeniami dotyczącymi konkretnych bohaterów biblijnych. Z której góry Mojżesz oglądał po raz pierwszy Ziemię Obiecaną? a) Synaj b) Nebo c) Karmel</p> <p><i>(Agata Combik, O górach, 3 akapit)</i></p>	1
26.	<p>Przyjmuje się, że na ziemi znajduje się czternaście ośmiotysięczników (szczytów, których wierzchołek wznosi się na 8000 lub więcej metrów nad poziom morza). Ile z nich znajduje się w Himalajach, a ile w Karakorum? a) 11 w Himalajach i 3 w Karakorum b) 12 w Himalajach i 2 w Karakorum c) 10 w Himalajach i 4 w Karakorum</p> <p><i>(Ośmiotysięcznik, Wikipedia, 1 akapit)</i></p>	1

II. ODPOWIEDZ NA PYTANIE, ZAZNACZ LUB DOPASUJ ODPOWIEDŹ ORAZ UZUPEŁNIJ BRAKUJĄCE MIEJSCA

27.	<p>Adam Bielecki, jako najmłodszy alpinista samotnie zdobył szczyt Chan Tengri. Podaj: w którym to było roku, ile miał wtedy lat, i jakim stylem wszedł na szczyt? a) 2000 (1 punkt) b) 17 lat (1 punkt) c) stylem alpejskim (1 punkt)</p> <p><i>(Adam Bielecki, Życiorys, akapit 3)</i></p>	3															
28.	<p>Z poniżej podanych ośmiotysięczników podkreśl te trzy, na które Kinga Baranowska weszła jako pierwsza Polka w historii: Czo Oju <u>Dhaulagiri</u> <u>Kanczendzonga</u> Gaszebrum II <u>Manaslu</u> Broad Peak</p> <p><i>(Kinga Baranowska, Wikipedia, Wejścia na wierzchołki)</i></p>	3															
29.	<p>Uzupełnij brakujące słowa w cytacie wypowiedzianym przez jedną z najwybitniejszych osobistości światowego himalaizmu, Wandę Rutkiewicz: <i>W górach koniec wspinaczki jest bardzo naturalny – jest nim szczyt. Dookoła nieograniczona przestrzeń stwierce, czasem wiatr i deszcz, czasem mgła. A my na szczycie, poprzez wysiłek i zmęczenie oczyszczeni i wolni, choć na chwilę stajemy się częścią natury</i></p> <p><i>(Wanda Rutkiewicz, Cytaty Wandy Rutkiewicz, cyt. 4)</i></p>	2															
30.	<p>Jan Czelakowski w artykule <i>Sport w perspektywie procesu wychowawczego</i> przeprowadził badania metodą sondażu diagnostycznego w różnych grupach badawczych. Jedno z pytań dotyczyło rozumienia „sportu”. Sport w opinii badanych to (dopasuj grupę do podanych niżej, wybranych odpowiedzi):</p> <table border="1" data-bbox="236 1261 1393 1608"> <tr> <td data-bbox="244 1261 619 1328">1. Trenerzy i szkoleniowcy</td> <td data-bbox="627 1261 1002 1328">a) Dobrowolny rodzaj ruchu</td> <td data-bbox="1010 1261 1385 1328">1. – b)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="244 1339 619 1406">2. Studenci</td> <td data-bbox="627 1339 1002 1406">b) Pasja, hobby, relaks, ucieczka od problemów</td> <td data-bbox="1010 1339 1385 1406">2. – a)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="244 1417 619 1485">3. Nauczyciele WF</td> <td data-bbox="627 1417 1002 1485">c) Sposób zarabiania pieniędzy</td> <td data-bbox="1010 1417 1385 1485">3. – d)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="244 1496 619 1563">4. Sportowcy</td> <td data-bbox="627 1496 1002 1563">d) Rywalizacja według przepisów</td> <td data-bbox="1010 1496 1385 1563">4. – c)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="244 1574 619 1641">5. Wykładowcy AWF</td> <td data-bbox="627 1574 1002 1641">e) Oderwanie się od rzeczywistości</td> <td data-bbox="1010 1574 1385 1641">5. – e)</td> </tr> </table> <p><i>(Jan Czelakowski w artykule Sport w perspektywie procesu wychowawczego, s. 164)</i></p>	1. Trenerzy i szkoleniowcy	a) Dobrowolny rodzaj ruchu	1. – b)	2. Studenci	b) Pasja, hobby, relaks, ucieczka od problemów	2. – a)	3. Nauczyciele WF	c) Sposób zarabiania pieniędzy	3. – d)	4. Sportowcy	d) Rywalizacja według przepisów	4. – c)	5. Wykładowcy AWF	e) Oderwanie się od rzeczywistości	5. – e)	5
1. Trenerzy i szkoleniowcy	a) Dobrowolny rodzaj ruchu	1. – b)															
2. Studenci	b) Pasja, hobby, relaks, ucieczka od problemów	2. – a)															
3. Nauczyciele WF	c) Sposób zarabiania pieniędzy	3. – d)															
4. Sportowcy	d) Rywalizacja według przepisów	4. – c)															
5. Wykładowcy AWF	e) Oderwanie się od rzeczywistości	5. – e)															
31.	<p>Poczta Polska wydała okolicznościowy znaczek, zaprojektowany przez Jana Konarzewskiego upamiętniający Jerzego Kukuczkę. Jakie trzy główne elementy możemy zobaczyć na znaczku? (1 punkt – panorama Himalajów) (1 punkt – podobizna Kukuczki) (1 punkt – olimpijski medal)</p> <p><i>(Jerzy Kukuczka, Wikipedia, Upamiętnienie, akapit 3)</i></p>	3															
32.	<p>Spośród podanych niżej słów wybierz prawidłowe. Uzupełnij brakujące miejsca w zdaniu wypowiedzianym przez Jana Pawła II: <i>Kto chce naprawdę odnaleźć samego siebie, musi nauczyć się obcowania z przyrodą bo oczarowanie jej pięknem wprowadza bezpośrednio w ciszę kontemplacji.</i></p>	4															

	<p>(Papieskie cytaty –Sentencje Ojca św. Jana Pawła II o górach, s. 2, cytat 2)</p> <p>(doświadczyć, zadumy, pięknem, górami, przyrodą, kontemplacji, odnaleźć)</p>	
33.	<p>W styczniu 2018 roku Polski zespół podjął się akcji ratunkowej na Nanga Parbat dzięki której uratowana została Francuzka Elisabeth Revol. Dwóch uczestników akcji ratunkowej dokonało rzeczy niezwyklej, w przeciągu kilku godzin nocą pokonali 1000 metrów przewyższenia, łącznie z najtrudniejszym fragmentem drogi – Ścianą Kinshofera. Z pośród podanych poniżej himalaistów podkreśl imię i nazwisko dwóch członków zespołu, którzy brali udział w tym wydarzeniu: Piotr Tomala Adam Bielecki Jarosław Botor Denis Urubko</p> <p>(Bielecki, Urubko..., 2 akapit)</p>	2
34.	<p>Które z utrudnień pojawiają się w himalaizmie, ze względu na wysokość na jakiej się go uprawia? Spośród podanych poniżej podkreśl cztery właściwe: niskie ciśnienie atmosferyczne rozrzedzone powietrze</p> <p>niemożliwość zabezpieczenia sprzętu brak dróg dojazdowych</p> <p>doskwierająca wspinaczowi samotność ograniczona widoczność</p> <p>(Himalaizm, Wikipedia)</p>	4
35.	<p>Adam Bielecki opowiadał o utrzymywaniu formy poprzez nieustanny trening, tak by być gotowym na wyprawy w góry. Uzupełnij brakujące słowa w jego wypowiedzi: Ćwiczę sześć razy w tygodniu według ułożonego planu. Gdy biegnę, daję z siebie wszystko. I nie ma wymówek, że tego dnia nie mam czasu, pada śnieg czy deszcz jest mróz czy upał. Im więcej potu teraz tym mniej tez w górach.</p> <p>(Jestem małym żuczkiem..., s. 2, akapit: Forma na okrągło)</p>	2
36.	<p>Autor artykułu <i>Alpinizm (Wikipedia)</i> podaje różne znaczenia terminu „alpinizm”. W kilku zdaniach opisz jak rozumiany jest alpinizm przez autora artykułu. Informacje, które powinny znaleźć się w wypowiedzi:</p> <p>-w sensie dosłownym wspinaczka górską uprawiana w Alpach,</p> <p>-w sensie potocznym każda wspinaczka górską (wysokogórską) uprawiana w górach o rzeźbie alpejskiej,</p> <p>-polscy ustawodawcy: szersza dziedzina sportu obejmująca w zasadzie każdy rodzaj wspinaczki wymagający pewnego rodzaju przygotowania specjalistycznego (na ogół specjalistycznego ekwipunku): wspinaczka sportowa, wysokogórską, alpinizm jaskiniowy, narciarstwo wysokogórskie,</p> <p>-ze względu na to że Alpy mają niemal każdy rodzaj formacji skalnych i lodowych oraz na to, że większość technik wspinaczkowych została zapoczątkowana w Alpach, termin alpinizm w języku polskim rozszerzył znaczenie na wszystkie rodzaje wspinaczki niezależnie od tego gdzie się je uprawia.</p>	Max. 3

Maksymalna ilość punktów możliwych do zdobycia to 57 pkt.

W przypadku, gdy uczeń w teście poprawia odpowiedź błędną, odpowiedź prawidłowa musi być opatrzona własnoręcznym podpisem. W przypadku braku podpisu odpowiedź uznaje się za nieważną.